

*LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A
LA GARROTXA*

GLÒRIA LLINÀS MIRÓ

Resum:

L'article "La Formació Professional a la comarca de la Garrotxa" presenta les característiques d'aquests estudis a la comarca gironina, la seva història i desenvolupament, els lligams més o menys directes amb els estudis professionals d'altres moments, els espais on han set ubicats al llarg dels anys, i el ventall cicles i cursos que s' ofereixen en l'actualitat.

Resumen:

El artículo "La Formación Profesional a la comarca de la Garrotxa" describe a partir de unas referencias principales unas concreciones según los distintos sectores que la promueven y alientan. A partir de su nacimiento en el año 74/75 ha progresado espectacularmente. Su núcleo promotor se describe con un cierto detalle., Se ha ampliado su formación constantemente en contacto o paralelamente com las diferentes instituciones locales en una oferta variadísima destinada especialmente al sector escolar y a todas las personas en general.

Abstract:

The article "La Formació Professional a la comarca de la Garrotxa" explains the characteristics of professional training studies in the county of La Garrotxa, their history and development, their relationship with similar studies conducted in the past, the different locations where they have been realized, as well as the variety of courses that are offered there in the present.

Explicar l'evolució de la Formació Professional a la comarca de la Garrotxa en l'últim quart del segle XX és parlar d'uns estudis que s'han significat pel fet

d'estar arrelats a les necessitats industrials i professionals de la comarca, tant per les branques professionals ofertes pel Departament d'Educació al llarg dels anys com per la implicació dels empresaris en l'origen i la gestació dels estudis. A tot plegat, s'hi ha de sumar la voluntat explícita del professorat per fer uns estudis de qualitat i mantenir un fort lligam amb l'entorn.

Sembla obvi constatar que l'observació de les necessitats del món del treball i la resposta de formació són dos factors imprescindibles per al creixement econòmic i humà d'una població, però aquests factors no sempre dialoguen i es complementen. El seu desenvolupament positiu entre nosaltres ha estat i continua essent un punt de referència reconegut, ja que la Formació Professional d'Olot s'ha volgut mantenir de forma incondicional i actualitzada permetent l'èxit dels seus estudis.

Molts dels professors que s'incorporaren a la primera escola de Formació Professional venien del món empresarial o hi estaven íntimament lligats, i era aquesta població autòctona la gran coneixedora de les necessitats de la comarca. Aquest factor va ser clau en un context històric en què s'albiraven nous i profunds canvis a tots els nivells i en els quals la Garrotxa quedava força aïllada de la resta del país. És per aquesta raó que les meves paraules, en un inici, voldrien ser un petit homenatge a la gent del país que des d'angles diferents i aportacions diverses va treballar per fer de l'escola un centre integrat a les necessitats de la comarca.

Citar l'Escola de Formació Professional d'Olot en el món de l'ensenyament en els primers temps de la implantació d'aquests estudis, pels volts dels anys vuitanta, representava parlar d'un centre amb ànima i personalitat pròpia. Se'l coneixia per l'exhaustiva dedicació del professorat i pels trets diferencials en l'organització escolar. Van ser molts els factors que hi confluïren: el canvi del context polític i ideològic del país, el nou pla d'estudis professionals i el seu gran desenvolupament, la incorporació de molts professors joves amb un entusiasme i una energia difícils d'aturar, l'aportació de coneixements des de diferents mons disciplinaris (tecnològic, científic, humanístic, educatiu...), les demandes d'uns empresaris coneixedors de les necessitats a curt i a llarg termini... Tot plegat va propiciar que naixés una escola viva i amb personalitat. Vist amb la perspectiva dels anys, era un motor on confluïen moltes sinergies. L'objectiu que unia els esforços era el d'oferir una formació professional de qualitat per donar resposta a la formació dels nois i les noies de la comarca en aquest àmbit i dignificar aquells estudis que eren considerats, per una part de la població, la germana pobra dels estudis de Secundària.

Es volia crear un centre que fos punt de referència per a la nostra comunitat en l'àmbit educatiu, formatiu i professional. La seva vitalitat queda reflectida en la quantitat de projectes que sorgiren i es portaren a terme al llarg dels anys.

Ha estat un honor per a mi compartir la carrera professional amb la resta de professors. Per ser fidel a la veritat, cal que digui que el camí no sempre va ser planer; dificultats de l'administració que s'interferien amb els plantejaments pedagògics, deficiències en l'aplicació dels programes, relacions personals poc gestionades i altres limitacions convivencials presents en tots els grups humans varen dificultar alguns trams del camí, però no impediren que la institució portés a terme els objectius fixats.

En aquestes breus ratlles vull fer constar unes dades sobre la formació professional en els darrers trenta-cinc anys, segons la meua experiència a l'IES La Garrotxa com a professora de Socials però profundament lligada des del començament a aquests estudis i al centre que va ser el bressol a mitjan anys setanta de la Formació Professional a la Garrotxa. També intentaré deixar constància de l'evolució i l'oferta actual dels cicles reglats en els diferents centres acadèmics a partir de les consultes realitzades als professors de l'IES Bosc de la Coma i l'IES Montsacopa, més els de l'Escola Pia i l'Escola Superior d'Art i Disseny de la ciutat. S'han de considerar, a més, entre els estudis no reglats¹, els corresponents a les entitats que esmentem i que especificarem més endavant: el Centre d'Empreses de les Preses, el Centre Integral, el Consell Comarcal de la Garrotxa, la Fundació d'Estudis Superiors, l'Institut Municipal de Promoció de la Ciutat, l'Institut d'Educació i l'Ajuntament de Besalú.

ENSENYAMENTS REGLATS LA FORMACIÓ PROFESSIONAL A LA GARROTXA

Història, instal·lacions i evolució

La primera escola de Formació Professional a la Garrotxa va néixer com a secció delegada depenent del centre d'FP de Girona durant el curs 1974-1975 per la necessitat d'atendre nois i noies en la seva formació general i específica d'un ofici i gràcies a la renovació d'uns plans d'estudis que fins llavors estaven encarats únicament als estudis universitaris generals limitats a un sector de la població. Fou una aposta del Ministeri d'Educació i Ciència recollida per uns quants llicenciats i mestres de taller que amb gran il·lusió entroncaven amb una tradició ja llunyana de l'Escola del Treball dels anys vint a Barcelona², o les puntuals com ara l'Escola Local d'Indústries de Canet de Mar o de diferents rams arreu de Catalunya.

En el cas d'Olot, el precedent més llunyà venia de l'època gremial de l'edat mitjana, segons era propi i consta en els llibres de sastres i calceters o de paraires dedicats a la llana entre altres, i més endavant, de l'Escola de Dibux³ de finals del segle XVIII, on es van formar operaris que es dedicarien a la fabricació d'indianes de reconeguda fama per la qualitat de l'aigua i els tints. O sigui que

dels aprenents de temps més remots que vivien a casa dels menestrals es va passar a la situació formal d'escola, amb els avantatges i inconvenients corresponents. Un salt qualitatiu que ha anat evolucionant i que ha representat, ja entrada la democràcia, poder assumir una educació i una formació per a tothom.

En aquesta nova etapa es va afrontar el repte amb molta il·lusió. Amb uns mitjans molt precaris, s'intentà fer bona pedagogia a partir d'un equip de gent jove i entusiasta. Ningú podia somiar aleshores com es desenvoluparia al llarg del temps una llavor que, sens dubte, ha estat molt fèrtil al llarg dels anys, gràcies a l'esforç de persones d'àmbits diferents i de la societat en general que sempre li han donat suport.

El primer pla industrial d'Olot es realitza l'any 1966. Un dia uns quants industrials olotins, conscients de la necessitat de disposar de bons operaris, van comprar uns terrenys on ubicar l'Institut Laboral, entre la carretera de Riudaura i el mas Subiràs, on avui dia hi ha la seu de l'actual IES La Garrotxa. Després de catorze anys, s'inaugurà l'edifici destinat a la Formació Professional, situat al Pla de Dalt d'Olot. Alguns d'ells encara poden veure com el seu desig s'ha fet realitat.

El curs 1974-1975 s'iniciaren tímidament els estudis de Formació Professional, amb les especialitats d'**Electricitat** i **Administrativa**, com a centre dependent de Girona a les instal·lacions que l'Institut Montsacopa va cedir per impartir les classes. L'any següent, ja a l'edifici propi del carrer Pintor Galwey, es consolidaren les especialitats esmentades i començà l'especialitat de **Metall** en règim nocturn. Ja en règim diürn i amb el trasllat a l'escola del Pla de Dalt, varen poder disposar d'uns tallers molt més espaiosos i de tota una dotació de màquines provinents de Madrid que van donar un nou impuls a l'especialitat de metall. També es van començar a impartir els estudis d'FP2, la qual cosa ja donava als alumnes de l'especialitat de metall un bagatge valuós per adaptar-se al món del treball. L'especialitat de **Delineació** es creà el curs 1977-1978, iniciant-se al centre provisional i acabant el curs a les noves instal·lacions. El curs 1979-1980 es van començar els estudis de la branca sanitària, amb el primer grau d'**Auxiliar de clínica** en règim d'horari nocturn, i el curs 1980-1981 aquests estudis passaren a règim diürn. Aquest mateix curs va començar la primera promoció d'estudiants que ja podien accedir al segon grau d'FP en l'especialitat de **Laboratori** després d'acabar el primer grau. L'any 1979-1980 es va iniciar l'especialitat de **Moda i Confecció**, després que el gremi d'empresaris del tèxtil de la comarca demanés molt insistentment que s'impartís aquesta especialitat dins de la formació professional que es desenvolupava a la Garrotxa; el projecte educatiu d'aquesta especialitat s'ha millorat al llarg dels anys d'una manera molt genuïna i ha estat copiat per la majoria de centres que imparteixen aquesta especialitat a la resta de Catalunya. El curs 1984-1985 s'inicià l'especialitat d'**Agrària** gràcies a l'esforç

de la Cooperativa de la Vall d'en Bas, la Cooperativa del Camp d'Olot, el sindicat Unió de Pagesos, els ajuntaments d'Olot i de la Vall d'en Bas i d'altres persones que conjuntament amb l'escola van treballar per aconseguir el primer grau en l'especialitat d'explotacions agropecuàries. Inicialment, les classes teòriques es realitzaven a l'institut d'FP i les pràctiques, a locals cedits per l'Ajuntament de la Vall d'en Bas. El curs escolar 1987-1988 s'inicià el Mòdul Professional Agropecuari II, d'una durada de dos anys.

L'any 1987 s'inaugurà un edifici nou, amb una espaiosa sala d'actes, una biblioteca, cinc aules i dos tallers de dibuix. El 1988 s'inaugurà el campus.

Com és natural, al llarg del temps es van anar succeint una sèrie d'esdeveniments i de canvis importants, com és ara la descongestió de la branca Administrativa, que el 1995 es va ubicar al recent IES Bosc de la Coma. El desenvolupament de tots aquests cursos s'explicarà en l'apartat dedicat als Estudis de Formació Professional a l'IES Bosc de la Coma.

Avancen les millores en infraestructures i en personal al servei d'un alumnat creixent. Canvien els estudis d'FP. El 1995 s'inauguren els cicles formatius i els diferents espais es van adaptant a les noves necessitats, que canvien constantment.

Fruit d'un projecte nascut d'unes necessitats i inquietuds de millora per part del professorat, va sorgir cap al 2005 un projecte d'ampliació i millora per raons de seguretat de tot l'institut. El 2007 va començar una ampliació de tota la part de les aules i els tallers relacionats amb la formació professional de les especialitats d'Electricitat, Metall, Delineació, Moda i Confecció, Sanitari i Agrària. Entre el 2007 i el 2009 s'han construït set edificis nous. L'edifici E, de dues plantes, és espectacular, ja que fa 160 metres de llargada per aconseguir una superfície total de 2.487 m², i també hi ha la zona de tallers, el TA, de 220 m², i el TB, TC, TD, TE, TF, de 260 m² cada un.

Finalment, el setembre del 2009 es va posar en marxa l'ampliació, amb els consegüents problemes d'adaptar un projecte a una aplicació final.

A continuació s'explica la gestió i el funcionament d'aquest primer període del centre d'FP que acollia totes les especialitats fins l'any 1995, i posteriorment es parla per separat dels diferents centres dedicats a aquests estudis.

La gestió

Atès el creixement de l'FP al llarg dels anys (de trenta-sis alumnes i vuit professors a més d'un miler de deixebles i un centenar de professors repartits entre diversos centres), el model de gestió i funcionament inicial ha evolucionat i s'ha adaptat a cada circumstància.

Al començament es va intuir que la pedra de toc per donar una formació professional de qualitat es trobava significativament en la bona gestió del centre.

Com va néixer la qualitat en la formació professional a la Garrotxa?

En el Pacte de Sant Lluç de la primera escola d'FP de l'any 1976 ubicada al carrer Pintor Galwey, amb el consens del professorat d'aleshores, s'apuntava que la gestió seria col·lectiva i rotativa. Hi ha hagut de tot al llarg dels anys, però sobretot cal remarcar la gran responsabilitat i el sacrifici d'algunes persones que han exercit de directors i que sempre han mantingut la torxa encesa amb capacitat i competència ben demostrada⁴. El primer ideari es va plasmar en el patracol de 1977-1978 i es va anar adaptant al llarg del temps. S'apuntava a una escola viva, catalana i arrelada a la comarca. Es treballava perquè el professorat se sentís implicat en el centre. El règim de comissions, que va partir d'una gestora a una diversificació posterior, demanava una dedicació exclusiva del professorat i alhora, com a compensació, una distribució equitativa dels fons dels càrrecs segons valorava el claustre de professors cada any. En alguns moments feia gràcia veure com es van aprovar, en l'àmbit polític, un reguitzell de lleis relatives a la Constitució del 78 o al projecte d'Estatut de Catalunya, anomenat de Sau, i nosaltres legislàvem a un àmbit escolar també apassionadament.

El curs 1978-1979 es formaren les comissions a fi d'atendre millor les necessitats del centre i segons l'ideari del principi que comportava, a més d'impartir les diferents assignatures, responsabilitzar-se d'una parcel·la organitzativa en els àmbits següents: relacions públiques, secretaria i economia, pedagogia, organització, extraescolars i manteniment. Això va suposar la creació d'una coordinadora de les comissions com a màxim òrgan de gestió de la institució. Cada professor era membre d'una àrea concreta i una comissió que abraçava un projecte amb atenció a totes les necessitats educatives.

A fi d'aconseguir una major operativitat i d'atendre un creixement espectacular, les comissions esmentades, més la de Tutories i Horaris l'any 1983-1984, s'agruparen en tres àrees: la de gestió, la pedagògica i la tecnològica. Ben aviat s'escolliren responsables i des del 1984-1985 es destinaren reduccions lectives a les tasques dels caps d'àrea i comissió. Es pogué constatar com la idea inicial del primer patracol es va diversificar i d'una personalització potent i original es va passar a una altra de diferent. Vetllar per una bona pedagogia en general i l'atenció tutorial ara centren l'atenció del professorat homologable a molts altres centres. Va ser el 1988 que es formà un equip directiu segons l'establert oficialment sense oblidar totalment el règim de comissions, que continuà treballant potser amb menys rellevància que en altres moments. També van sorgir els equips de professors per cursos i nivells, que al llarg del temps s'ha demostrat que és una bona eina pedagògica al servei dels nois i les noies.

Com a mostra del bon treball portat a terme, voldríem deixar constància de la quantitat de premis que els diferents instituts han rebut al llarg d'aquests anys d'ensenyament professional: el Baldiri Reixac, el Cirit, el Novell de la Moda

especialitat home, dona i criatura, Caixa Catalunya, ICE-UAB, Oriol de Bolòs i Ramon Llull, entre altres. També han estat premiats els alumnes tècnics en diversos concursos en què han participat: Siemens, Joan Bosco, Epson, etc.

Pel que fa al concurs de Joves Emprenedors, aquest 2010 se'n celebra la setena edició. Podríem dir que són uns premis al "millor crèdit de síntesi" o al "millor projecte de final de curs". Hi participen els cursos finalistes dels tres instituts.

Les pràctiques a les empreses

Certament, amb paraules de Josep Cañigueral segons el llibre que esmentem, les pràctiques a les empreses han donat prestigi a tots els estudis professionals per la seva ressonància. Les primeres llavors, amb el seguiment dels tutors als alumnes en pràctiques, les va posar Lluís Sacrest, en fer que passessin de ser voluntàries a ser obligatòries. Es va constituir un patronat per pagar les beques dels alumnes i gràcies a les donacions de les empreses el centre va fer importants inversions en equipaments. Des del curs 1984-1985, en què la Generalitat va publicar la normativa que regula els convenis de pràctiques, se n'han fet contínuament. Hi han passat milers d'alumnes en un total de més de set-centes empreses implicades. Cal dir que el 1987 s'hi van afegir les beques del Fons Social Europeu. Més endavant es passà d'un patronat a la Fundació Escola-Empresa conjuntament amb l'IES Bosc de la Coma. S'han fet cursos de formació contínua per a treballadors de la comarca des de diferents institucions, i es constata com n'és de gratificant veure antics alumnes que s'actualitzen permanentment. La valoració que es fa de tot plegat és positiva, constatant que el diàleg establert amb les empreses arran de la implantació dels convenis de pràctiques, el reciclatge del professorat, l'adequació dels programes a les necessitats reals de les empreses i la definició dels objectius terminals s'han vist millorats. El 2003 la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Girona ens va concedir el Premi a la Qualitat en la Formació pel pla d'estudis i per la gestió de la formació pràctica de l'alumnat a les empreses.

A partir d'aquest moment s'expliquen per separat els cursos que s'ofereixen en els diferents centres de la comarca dedicats a la formació professional.

IES La Garrotxa

Implantada la reforma educativa, amb l'inici del primer cicle d'ESO el curs 1996-1997 van començar els cicles formatius de grau mitjà de Manteniment Electromecànic: els alumnes que van acabar FP1 d'Electricitat al juny pogueren escollir entre FP2 Elèctrica o el cicle formatiu. Es va fer per primera vegada el segon curs de CFGM de Fabricació Mecànica, iniciat el curs anterior. S'inaugurà la primera edició del TACI: Curs Transnacional de Tècnic en Automatització i Comunicacions Industrials.

L'administració educativa, de cara a l'aplicació de la reforma professional, seguia amb la idea d'eliminar algunes de les famílies professionals que s'havien impartit durant tots aquests anys a Olot. El centre va demanar iniciar el curs següent els CFGM de Cures Auxiliars d'Infermeria de la família Sanitària i el SFGM de Manteniment electromecànic lligat a les branques d'Electricitat i Metall existents al centre, així com el CFGS de Laboratori de diagnòstic clínic de l'especialitat de Sanitari, el SFGS de Patronatge del departament de Moda i Confecció i el CFGS de Desenvolupament i aplicació de projectes de construcció. Entre altres accions, es va participar en la Fira de Girona per donar a conèixer aquests cicles.

El curs 1997-1998 s'inicià el CFGM de Cures Auxiliars d'Infermeria i el d'Explotacions Agràries Extensives, i es va fer per segona vegada el CFGM de Càrnies.

Aquests cursos van ser anys de transició dels estudis d'FP als estudis professionals regulats per la Reforma Educativa, passant d'un sistema per incorporar-se a l'altre. El curs 1998-1999 es van començar els CFGS d'Anàlisi Clíniques, Edificació i Obra Civil, i Sistemes de Regulació i Control Automàtics, i es van fer per última vegada estudis d'FP2 a l'IES La Garrotxa. El mes de juny d'aquest curs per primera vegada es van fer les proves d'accés a CFGM i a CFGS, després de molta insistència a l'administració, a fi de donar accés als estudis a alumnes que havien fet un cicle de grau mitjà i que amb el nou pla d'estudis quedaven tancats sense poder continuar la seva formació o bé a altres alumnes de procedència més diversa i amb ganes d'accedir a aquests estudis implantats de nou. Aquest curs s'anomenà "curs pont" quan es portava a terme de forma experimental, i ha esdevingut el curs de "Preparació de les Proves d'Accés" a grau superior, anomenat també PPA. Actualment a la nostra ciutat es fa en horari de matí a l'IES La Garrotxa i de tarda a l'IES Bosc de la Coma. També se'n pot cursar un de similar a l'Escola d'Adults.

L'any 2005 l'IES La Garrotxa va ser nomenat Centre Integral de Formació Professional de la Garrotxa, essent un dels dos centres d'aquestes característiques a Catalunya. Aquests centres van ser triats per la seva estreta relació amb el teixit industrial del seu entorn. Avui en dia són els anomenats centres FP.cat.

IES Bosc de la Coma

Durant l'estiu del 1995 es va començar a fer el trasllat de l'IES La Garrotxa cap al nou institut, i es va començar el curs escolar al nou edifici, amb les quatre últimes promocions de Formació Professional Administrativa. Vam acomiadar l'última promoció (la vintena) el mes de juny de l'any 1999.

Calia adaptar-nos a la nova Formació Professional, específica i professionalitzadora, una nova forma d'ensenyament-aprenentatge basada en les capacitats clau. Ja que teníem concedides, per mapa escolar, tres famílies: l'Administrativa, la Comercial i la Informàtica, el curs 1997-1998 s'inicià el Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Gestió Administrativa, amb vint alumnes. L'augment de matrícula, que es va produir a partir del curs següent, va portar a fer dos grups al cicle de Gestió Administrativa. Pel proper curs 2010-2011 s'implantarà la LOE en aquest cicle.

L'any 1996 es va impartir el curs Transnacional de Comerç Internacional, finançat pel Fons Social Europeu, amb una matrícula considerable que es va repetir el curs següent i que va servir per preparar el camí, el curs 1998-1999, cap al Cicle Formatiu de Grau Superior de Comerç Internacional com a ensenyament reglat. A partir del curs actual s'imparteix en la modalitat de distribució conjunta amb el cicle de Gestió del Transport. Els continguts dels crèdits s'actualitzen i s'adapten tenint en compte les demandes del sector productiu de la zona d'influència i de la seva dimensió, estructura i organització. L'any 2003 la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Girona els va concedir el Premi a la Qualitat en la formació pel pla d'estudis i per la gestió de la formació pràctica de l'alumnat a les empreses.

Un altre dels trets diferencials és l'elaboració del projecte. Tot i no estar inclòs dins el currículum que ha de cursar l'alumnat, el professorat va creure important incorporar la realització d'un projecte d'exportació dins el currículum dels estudis.

L'any 1996 a l'IES Bosc de la Coma va iniciar-se, en els cicles formatius, una metodologia d'aprenentatge anomenada simulació. En aquest primer any, aquesta simulació d'empreses es va començar a experimentar amb el curs Transnacional de Comerç Internacional i, l'any següent, amb l'alumnat del cicle formatiu de grau mitjà de Gestió Administrativa. Posteriorment, es va aplicar també als cicles de grau superior d'Administració i Finances, concretament a segon curs, i a primer i segon curs del cicle de Comerç Internacional.

Tan bon punt va finalitzar la vintena promoció de l'FP II Administrativa de la Comarca de la Garrotxa, el curs 1999-2000, es va començar a impartir el Cicle Formatiu de Grau Superior d'Administració i Finances.

Durant tres cursos escolars (2003-2006) es va impartir el cicle de Grau Mitjà de Comerç.

L'any 2003 es va començar el Cicle Formatiu de Grau Superior d'Administració de Sistemes Informàtics, que a partir del curs passat ja s'ofereix en modalitat de distribució conjunta amb el cicle de Desenvolupament d'Aplicacions Informàtiques.

Pel proper curs s'impartirà el cicle LOE Administració de Sistemes Informàtics en Xarxes.

El curs 2006-2007 començà el Cicle Formatiu de Grau Mitjà d'Explotació de Sistemes Informàtics, que es continua impartint a partir d'aquest curs en la modalitat LOE i amb el nom de Sistemes Microinformàtics i Xarxes.

Des del 2006 s'està impartint el Curs de Preparació per a les Proves d'Accés a cicles formatius de grau superior.

L'Escola Superior d'Art i de Disseny d'Olot

És l'escola oficial d'art i disseny de les comarques gironines. Des de la seva fundació, ha mantingut una participació activa en el seu entorn social, educatiu, econòmic i cultural. El centre està instal·lat al nucli antic de la ciutat⁵.

L'escola de Belles Arts fou fundada l'1 de juliol del 1783 pel bisbe Tomàs de Lorenzana. En els seus anys d'història, cal destacar el 1891 com a "Escola menor de Belles Arts" depenent de la Diputació de Girona i l'etapa del 1934 al 1938 com a "Escola Superior de Paisatge" depenent de la Generalitat de Catalunya. El curs 1986-1987 va tenir lloc l'inici de l'ensenyament oficial d'arts aplicades i oficis artístics. Segons la normativa del Pla del 1963 per a les escoles, l'Escola d'Art passa a dependre de l'Ajuntament d'Olot com a escola municipal.

El 20 de juny del 1990 l'escola entra a formar part de la xarxa oficial d'escoles d'art de Catalunya amb el nom d'Escola d'Arts Aplicades i Oficis Artístics d'Olot, per la qual cosa els recursos humans i els recursos de funcionament passen a dependre de la Generalitat de Catalunya.

Des del curs 2003-2004 l'Escola d'Art ha passat a ser "Escola Superior d'Art i Disseny", completant l'oferta formativa amb una diplomatura de Disseny d'Interiors. Finalment, des del curs 2007-2008 l'Escola imparteix també la diplomatura de Disseny Gràfic. En l'actualitat està dedicada a satisfer les necessitats de formació artística de més de quatre-cents alumnes procedents principalment de totes les comarques veïnes. S'imparteix el cicle de grau mitjà Autoedició. Els ensenyaments de grau superior compten amb el d'Il·lustració, Gràfica publicitària, Fotografia, Arquitectura Efímera, Escultura i Pintura.

L'Escola Pia d'Olot

La Formació Professional no reglada a l'Escola Pia d'Olot es va iniciar l'any 1994 i encara continua. Sempre ha estat adreçada a persones a l'atur i a adults, segons les famílies Administratives, Informàtica i d'Atenció a la Gent Gran⁶.

La Formació Professional reglada es va autoritzar el dia 3 de juliol del 2006, segons la publicació del DOGC, amb catorze alumnes i un 60% de nois i un 30% de noies. S'impartia el cicle formatiu de grau mitjà Conducció d'Activitats Fisicoesportives en el Medi Natural. Durant el curs 2007-2008 es va continuar amb el grau mitjà amb un total de trenta alumnes i segons l'objectiu de formar guies de la natura. Durant el curs 2008-2009 s'hi va afegir el cicle de grau superior, amb vint alumnes i una durada de dos cursos i segons la denominació d'Animació d'Activitats Físiques i Esportives. Cal fer constar que de moment es tracta de cicles privats, tot i haver-ne sol·licitat la concertació. El curs 2009-2010 s'ha ampliat un curs més, i tant el cicle mitjà com el superior es nodreixen d'alumnes de procedència molt diversa i de poblacions de la província de Girona.

IES Montsacopa

El curs 2008-2009 l'IES Montsacopa va iniciar el CFGS Educació Infantil i Serveis Socioculturals i a la Comunitat, que va continuant amb una gran demanda.

CICLES FORMATIUS QUE S'IMPARTEIXEN A OLOT DURANT L'ANY 2010

IES-SEP La Garrotxa

- CFGM (cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà)
 - explotacions agràries extensives
 - jardineria
 - equips i instal·lacions electrotècniques
 - instal·lacions elèctriques i automàtiques
 - mecanització
 - cures auxiliars d'infermeria
 - instal·lació-manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies
 - confecció
 - confecció i moda
- CFGS (cicles formatius de formació professional específica de grau superior)
 - desenvolupament i aplicació de projectes de construcció
 - sistemes de regulació i control automàtics
 - desenvolupament de projectes mecànics
 - laboratori de diagnòstic clínic

- patronatge i moda
- patronatge
- Curs de preparació de la prova d'accés als cicles formatius de grau superior

IES Bosc de la Coma

- CFGM (cicles formatius de formació professional específica de grau mitjà)
 - comerç i gestió administrativa
 - explotació de sistemes informàtics
 - sistemes microinformàtics i xarxes
- CFGS (cicles formatius de formació professional específica de grau superior)
 - administració i finances
 - comerç internacional
 - gestió del transport
 - administració de sistemes informàtics
 - desenvolupament d'aplicacions informàtiques
- Curs de preparació de la prova d'accés als cicles formatius de grau superior

IES Montsacopa

- CFGS (cicles formatius de formació professional específica de grau superior)
 - tècnic superior d'educació infantil i serveis socioculturals i a la comunitat, educació infantil

Escola Superior d'Art i de Disseny d'Olot

- CFGM (cicles formatius de formació professional de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny)
 - autoedició
- CFGS (cicles formatius de formació professional de grau superior d'arts plàstiques i disseny)
 - arts aplicades de l'escultura
 - gràfica publicitària
 - il·lustració
 - fotografia artística
 - arts aplicades al mur
 - arquitectura efímera
 - projectes i direcció d'obres de decoració
- Ensenyaments superiors de disseny
 - disseny gràfic
 - disseny d'interiors

Escola Pia d'Olot

- CFGM (cicles formatius de formació professional de grau mitjà)
 - Conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural
- CFGS (cicles formatius de formació professional de grau superior)
 - Animació d'activitats físiques i esportives

ENSENYAMENTS NO REGLATS

Centre d'Empreses de les Preses. S'hi imparteixen deu cursos que oscil·len temporalment entre dues hores com a mínim i setze com a màxim al Centre d'Empreses de la vila, amb caràcter gratuït o gratuït/subvencionat, segons citem al Garrotxa Forma't de la bibliografia: Taller d'iniciació informàtica per a persones que busquen feina; Brainstorming generant idees amb creativitat; Curs de monitors-es transport escolar (de pagament); Tècniques digitals: informàtica avançada (competències mitjanes); Certificat Digital i Factura Electrònica; Economia d'Entitats; Estratègies de costos: Com millorar la competitivitat en el context actual; Monitors/es de Menjador Escolar; Posiciona la teva pàgina web: SEO (I); Posiciona la teva pàgina web: SEM (II).

Centre Integral: S'hi imparteix un curs de trenta hores amb caràcter gratuït a l'IES/SEP La Garrotxa: Prevenció de riscos laborals en jardineria (homologat).

Fundació d'Estudis Superiors: S'hi imparteixen deu cursos que oscil·len entre tres hores com a mínim i quinze com a màxim, i són de pagament menys el de Visita a l'anella verda de Besalú. Els altres són: Sistema de bonificació de la formació de les empreses; Els espais naturals de la Garrotxa II; Instruments públics i privats de finançament per a Pimes catalanes; Com i per què es deterioren els aliments?; Curs d'innovació i comunicació; Reestructuració estratègica en la recessió econòmica; Curs general de manipulació d'aliments; Educació en valors; Història i cultura de la Garrotxa II; Geologia i vulcanisme de la Garrotxa.

IMPC: S'hi imparteixen vint-i-dos cursos que oscil·len entre vuit hores com a mínim i cinquanta com a màxim a l'Institut Municipal de la Ciutat, amb caràcter subvencionat i gratuït: Alfabetització informàtica; Com potenciar la creativitat i innovació; Anglès; Alfabetització informàtica; Iniciació Internet (dos cursos); Finances per a emprenedors no financers; Pla d'empresa; Programari lliure per a emprenedors; Alfabetització informàtica (dos cursos); Excel; Màrqueting per a emprenedors; Ara sóc empresari/empresària; Word.

Cal dir també que Olot ha estat pionera –amb el suport de l'Ajuntament, el Consell Comarcal i institucions com ara el Consorci de Benestar Social– d'esquemes alternatius al rigor de l'escolarització formal, com ara les unitats d'escolarització compartida (UEC) en llocs com l'escola d'automoció, centres unisex de perruqueria, la brigada municipal, l'arxiu comarcal, el gremi de flequers i altres.

Cal fer esment d'altres espais educatius singulars a Olot. El PTT (Pla de Transició al Treball), que en seus diferents (abans, a l'edifici de l'antiga estació; ara, a l'avinguda Sant Joan de les Abadesses) i amb el tàndem tutorial entusiasta format per Pep Calm i Anna Sarola ha conduït promocions de vintenes de joves cap al món de la cuina, serveis de la restauració o personal de magatzem i caixa de supermercats al llarg dels darrers deu anys. Ha estat una petita però entranyable tradició el sopar de final de curs, servit pels mateixos alumnes, que després rebien els diplomes. La fórmula PTT, amb les seves limitacions, probablement ha estat la més encertada que la pregonada per les lleis reformistes que volien que aquesta formació (PIP: Programa d'Iniciació Professional) es fes als centres de secundària...⁷

Per a persones a l'atur s'ofereixen els següents cursos ocupacionals: sis cursos d'alfabetització informàtica; tres cursos de Word bàsic; tres cursos d'iniciació a Internet; dos cursos d'anglès bàsic; un curs de tècniques de comunicació; un curs de tècniques de resolució de conflictes; un curs de cuina, i un curs d'instal·lacions solars tèrmiques.

Totes les activitats es poden fer gràcies a les entitats esmentades més el Consell Comarcal de la Garrotxa, la Generalitat de Catalunya, el Ministeri d'Educació i Ciència i l'Ajuntament de Besalú.

Cites bibliogràfiques

¹ Dades manllevades del portal Garrotxa Forma't: <http://www.garrotxaformat.cat>

² Galí, Alexandre, *Història de les institucions i del moviment cultural a Catalunya (1900-36)* Llibre IV. Barcelona, 1981. Pàg. 15.

³ Sala, Carme, *Dades històriques de l'Escola de Belles Arts d'Olot*. Impremta Aubert. Olot, 1974. Pàg. 15.

⁴ Segons el llibre *25 anys d'FP a Olot (1975-2000)*, edició de l'IES La Garrotxa i l'IES Bosc de la Coma, Olot, 2000: "Les persones que han assumit les tasques de direcció al llarg dels anys són: 1974-1976 Ramon Parés; 1976-1977 Concepció Ferrés; 1977-1983 Tomàs Costa; 1983-1984 Toni Bach; 1984-1986 Miquel Colomer; 1986-1988 Gabriel Plana; 1988-1990 Manel Masó; 1990-1992 Lluís Sacrest; 1992-1994 Albert Bramon; 1994-1995 Fina Soler; 1995-2000 Josep Guix; 2001-2010 Albert Bramon."

⁵ Segons l'entrevista realitzada al professorat de l'Escola Pia.

⁶ Dades de la mateixa Escola a <http://213.176.185.109/index.html>.

⁷ Bartolomé, José Luis, i altres, *Olot, una mirada retrospectiva (1999-2009)*, Olot, 2010, Idesga. Pàg. 76 i 78.